

ції із сучасного суспільно-політичного життя, акцентуючи увагу учнів на причинах і наслідках конфліктів, насамперед національних і релігійних.

Процес навчання у цьому випадку має відбуватись не як передача суми знань, а як «пошук-обговорення» з формуванням в учнів умінь критично мислити, бачити власні і чужі стереотипи та упередження щодо представників інших народів, мовно-культурних груп тощо, поважаючи їхні цінності, культури. Доцільним є системне застосування таких інноваційних методів і форм навчальної роботи як:

- дискусії з контроверсійних питань розвитку полікультурного суспільства, міжнаціональних та інших протиріч;
- постановка проблемних запитань і організація їх розв'язання учнями у колективній та індивідуальній діяльності;
- організація і стимулювання роботи учнів з літературою і джерелами з метою підготовки індивідуальних доповідей та колективних проєктів за запропонованими вчителем або самостійно обраними темами, висвітлення яких створюватиме підстави для розуміння України як багатокультурної країни;
- розв'язання спірних ситуацій, моделювання чи прогнозування розвитку міжетнічних та інших суперечок мультикультурного діалогу засобами рольової чи симуляційної гри та кейс методу.

Ключові слова: ідентичність, формування, учні, умови.

СУБМОДЕЛЬ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОПОРНИМ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ

Лідія Попович

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Метою нашого дослідження є теоретичне обґрунтування субмоделі ресурсного забезпечення управління опорним закладом освіти в умовах децентралізації та об'єднаних територіальних громад (ОТГ) на основі виявлених нами специфічних особливостей управління опорними закладами освіти та їх філіями: в організації освітнього

процесу, науково-методичній та виховній роботі, кадровому, матеріально-технічному, фінансовому забезпеченні, координаційній ролі функцій опорного закладу освіти тощо.

На основі теоретичного аналізу наукових праць вітчизняних учених та нормативно-правових документів виявлено особливості проведення адміністративно-правової реформи децентралізації в Україні (Пянковський, 2018); наявність рекомендацій щодо ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах (Нова школа у нових громадах, 2017); проблеми створення і функціонування опорних шкіл (Калініна, Топузов, 2018), тощо. Встановлено, що субмоделі ресурсного забезпечення управління опорним закладом освіти в умовах децентралізації та об'єднаних територіальних громад (ОТГ) не розроблялися.

З'ясовано, що є потреба у теоретичному обґрунтуванні субмоделі ресурсного забезпечення управління опорним закладом освіти, яка зумовлена специфікою керування таким закладом: це особливості організації освітнього процесу для учнів не тільки свого населеного пункту, а й інших сіл, що обслуговується опорним закладом освіти, які належать до освітнього округу і підвозяться шкільним автобусом; організації профільного навчання, допрофільної підготовки, організації позакласної і позашкільної роботи, створення системи професійного розвитку педагогів.

Керівник опорного закладу освіти не тільки відповідає за організацію освітнього процесу, науково-методичної та фінансово-економічної діяльності опорного закладу освіти, а й філій, яких може бути декілька і вони мають свої педагогічні колективи із іншою організаційною культурою, традиціями; він несе персональну відповідальність за якість освіти в цілому окрузі, має координувати діяльність і співпрацювати з головами об'єднаних територіальних громад (ОТГ), сільськими головами, громадами різних населених пунктів.

Розроблена і обґрунтована субмодель має теоретичний та прикладний компоненти. Теоретичний компонент — наукові підходи, закономірності, принципи, чинники і умови, критерії і показники оцінювання; прикладний компонент — кадрове забезпечення та професійний розвиток педагогів, інформаційне, навчально-методичне та матеріально-технічне, фінансове забезпечення. На даному етапі відбувається апробація субмоделі.

Теоретично обґрунтовану субмодель ресурсного забезпечення управління опорним закладом освіти в умовах децентралізації та об'єднаних

територіальних громад (ОТГ) передано на апробацію до експериментальних закладів освіти.

Висновок. Упровадження розробленої субмоделі в опорних експериментальних закладах освіти сприятиме підвищенню ефективності управління у опорних закладах освіти та філіях. Керівники опорних закладів освіти мають можливість використовувати у своїй управлінській діяльності розроблену нами субмодель та на її основі, з урахуванням визначених компонентів, розробляти свою власну, відповідно до регіональних та місцевих особливостей.

Ключові слова: децентралізація освіти, опорний заклад освіти, філії, субмодель управління ресурсного забезпечення.

Література

Вадим Пянковський (2018). Характеристика проведення адміністративно-правової реформи децентралізації України. — Актуальні проблеми правознавства. Випуск 2 (14). 2018. — Електронний ресурс. Режим доступу: <http://arj.tne.u.edu.ua/index.php/appj/article/viewFile/286/283>.

Нова школа у нових громадах: посібник з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах (2017). К., 128.

Калініна Л. М., Топузов М. О. (2018). Проблеми створення і функціонування опорних шкіл. / Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2018 рік: наукове видання. — Київ: Інститут педагогіки, 218–221.

АНАЛІЗ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ДЛЯ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

Катерина Постова, к. психол. н.

Інститут обдарованої дитини НАПН України
м. Київ, Україна

Останні десять років стрімко зростає популярність залучення дітей та учнівської молоді до участі в різноманітних програмах, які передбачають освітню складову. Такі програми створюються з метою залучення дітей та учнівської молоді до спеціальних видів діяль-